

مقاله پژوهشی

رابطه بین سبک‌های تدریس کلاس با انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۳-۱۳۹۴

نصیبه رجبی میاندره^۱، محمود رضا چراغعلی^۲، سهیلا کلانتری^{۳*}

^۱ کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، مرکز آموزشی درمانی طالقانی گرگان، گرگان، ایران

^۲ دکتری نیروی انسانی - عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی مرکز گرگان، گرگان، ایران

^۳ کارشناسی ارشد آموزش پرستاری، عضو هیئت علمی دانشکده پیراپزشکی، مرکز تحقیقات علوم آزمایشگاهی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۳/۱۵

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۱۰/۲۵

چکیده

مقدمه: تغییرات و پیشرفت‌ها در فناوری آموزشی موجب شده‌اند تا آموزش‌دهندگان روش‌های سنتی آموزشی را مورد بازنگری قرار دهند و تأکید بیشتری بر اهمیت توجه به سبک‌های یادگیری دانشجویان در طراحی و ارائه دوره‌های آموزشی بنمایند. با توجه به اهمیت و نقش سبک‌های تدریس در میزان یادگیری و رضایتمندی دانشجویان، این مطالعه با هدف تعیین رابطه بین سبک‌های تدریس اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گلستان با انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانشجویان انجام شد.

مواد و روش‌ها: مطالعه توصیفی - مقطعی حاضر در ارتباط با ۳۱۳ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال تحصیلی ۱۳۹۳-۹۴ انجام شد. در این پژوهش از ابزارهای پیشرفت تحصیلی Hermans، انگیزش Harter و سبک تدریس که روایی و پایایی آن‌ها مورد تأیید می‌باشد استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های توصیفی و استنباطی Friedman و Spearman صورت گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها حاکی از آن بودند که بین سبک تدریس و پیشرفت تحصیلی (۰/۰۰۱) و سبک تدریس و انگیزش (۰/۰۰۷) ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد.

نتیجه‌گیری: بر مبنای نتایج، انگیزش عامل اساسی پیشرفت تحصیلی می‌باشد. در واقع انگیزش تحصیلی به‌طور مستقیم عملکرد تحصیلی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در این راستا، با ارائه تنوع در سبک تدریس می‌توان پیشرفت تحصیلی و انگیزش را در دانشجویان تقویت کرد.

کلمات کلیدی: انگیزش، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان علوم پزشکی، سبک تدریس

مقدمه

تدریس به‌عنوان یک وظیفه پیچیده و پرمسئولیت از دیرباز مورد توجه برنامه‌ریزان آموزشی بوده است. در این میان، حیطة آموزش پزشکی در دهه‌های گذشته تغییرات عمده‌ای داشته است که این امر منجر به توجه ویژه به مهارت‌های تدریس و نقش مدرس در حوزه علوم پزشکی شده است. در این راستا می‌توان به سبک تدریس مدرسان اشاره نمود که به‌عنوان عنصر مهمی در تدریس بوده و نشان‌دهنده کیفیت رفتارهایی است که مدرس در رهبری کلاس به کار می‌برد (۱).

یک تعریف استاندارد از سبک تدریس عبارت است از: رفتارهای معین شناختی، عاطفی و روانی-اجتماعی که به‌عنوان شاخص‌های نسبتاً پایدار در زمینه نحوه ادراک، تعامل و واکنش نسبت به محیط یادگیری به کار می‌روند (۲). درویش قدیمی به نقل از Grasha در مطالعه خود عنوان نموده است که هدف اصلی تعیین سبک تدریس، تمرکز بر نیاز فراگیر و ایجاد استقلال عمل، ابتکار، مسئولیت‌پذیری و اجازه تفکر خلاق به فراگیر می‌باشد؛ در نتیجه مشارکت فعال دانشجویان در امر یادگیری یکی از بهترین روش‌های یادگیری است که باعث تشویق دانشجویان به حضور در کلاس شده و از حالت منفعل و شنونده خارج گردد (۱). استفاده از سبک‌های تدریس مختلف بر مبنای این اصل می‌باشد که حداقل بخشی از مطالب باید به شیوه‌ای متناسب با سبک یادگیری هریک از فراگیران موجود در یک کلاس یا دوره آموزشی ارائه گردد. با این وجود، عدم هماهنگی میان سبک تدریس استاد و روش یادگیری دانشجویان به‌عنوان یکی از موانع یادگیری در کلاس درس مورد توجه می‌باشد. (۳،۴).

مطالعات محدودی در ارتباط با توصیف و تشخیص اجزای تشکیل‌دهنده سبک تدریس و سبک‌های یادگیری مورد استفاده دانشجویان در رشته‌های تحصیلی مختلف نظیر

پزشکی یا مهندسی صورت گرفته است (۴). Benzie در حوزه علوم پزشکی به طیفی از سبک‌های تدریس اشاره نموده است که در دو طرف آن سبک‌های مدرس‌محور و فراگیرمحور قرار دارند. در سبک دانشجو‌محور، دانشجویان در طراحی یادگیری خود نقش فعالی دارند؛ اما در سبک استاد‌محور، مدرس تنها نقش انتقال‌دهنده اطلاعات را دارد و محور فرایند تدریس می‌باشد (۵). علاوه بر این، مطالعات حاکی از آن هستند که آگاهی از سبک‌های تدریس و تطابق آن با سبک‌های یادگیری فراگیران، تأثیر به‌سزایی در میزان یادگیری و رضایت‌مندی آن‌ها دارد (۱).

از جمله مهم‌ترین نگرانی‌های استادان، مسئولان آموزش دانشگاه‌ها و خانواده‌های دانشجویان، پیشرفت تحصیلی و جلوگیری از افت تحصیلی دانشجویان است (۶). پیشرفت تحصیلی را می‌توان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بازه‌های نظام آموزشی در نظر گرفت. این بازه از طریق آزمون‌های استاندارد شده و یا معلم‌ساخته اندازه‌گیری می‌شود (۷). از آنجایی که شرط مهم برای رشد و شکوفایی هر جامعه‌ای وجود افراد آگاه، کارآمد و خلاق است، پرورش و تقویت انگیزه پیشرفت سبب ایجاد انرژی و جهت‌دهی مناسب رفتار، علایق و نیازهای افراد در راستای اهداف ارزشمند و معین می‌گردد (۶). مطابق با نتایج مطالعات صورت‌گرفته، بین انگیزش و یادگیری رابطه وجود دارد. میانگین ضریب همبستگی بین اندازه‌های انگیزش و پیشرفت تحصیلی حاصل از پژوهش‌های انجام‌شده در مورد ۶۳۷۰۰۰ دانش‌آموز کلاس اول تا کلاس دوازدهم برابر با ۳۷٪ درصد می‌باشد (۸). در مطالعه Iureaa و همکاران (۲۰۱۱) با هدف بررسی رابطه بین سبک تدریس و سبک‌های یادگیری بر رفتار دانشجویان، نتایج به‌دست آمده حاکی از بهبود

جامعه ۱۷۰۰ نفری ۳۱۳ نفر نمونه در نظر گرفته می‌شود. برای پژوهش حاضر با جامعه ۱۶۵۸ نفری، ۳۱۳ نفر به‌عنوان نمونه در نظر گرفته شدند که این تعداد براساس نمونه‌برداری طبقه‌ای تصادفی با تخصیص متناسب محاسبه گردیدند (جدول ۱).

در این پژوهش با هدف در نظر گرفتن متغیرهای پژوهش (انعطاف‌پذیری، فرایند یادگیری، روش‌های فعال تدریس، مدیریت زمان، محتوای درس و ارزشیابی) و براساس مدل مفهومی فرضی که ارتباط بین سبک‌های تدریس کلاس و انگیزش و پیشرفت تحصیلی را بررسی می‌نماید، اطلاعات از طرق زیر جمع‌آوری گردیدند:

۱. پرسشنامه پژوهشگر ساخته سبک تدریس: این پرسشنامه از ۲۸ سؤال تشکیل شده است که بر مبنای مطالعه پرسشنامه‌های مشابه، مقالات، کتاب‌ها و مجلات و راهنمایی استاد راهنما، پرسشنامه مذکور تنظیم گردید و در اختیار دانشجویان قرار گرفت. با توجه به متغیرهای پژوهش و براساس تعاریف ارائه‌شده و مطالعه مقالات متعدد، سؤالات مندرج در حیطه‌ها به شرح زیر تفکیک گردیدند:

انعطاف‌پذیری (۲۸،۶،۵،۴،۲،۱)، فرایند یادگیری (۲۷،۱۸،۱۷،۱۴،۸)، روش‌های فعال تدریس (۲۴،۲۳،۲۲،۲۰،۱۹،۱۶،۱۵)، مدیریت زمان (۲۱،۱۳،۹)، محتوای درس (۲۶،۲۵،۱۲،۱۱،۱۰،۷) و ارزشیابی (۳).

۲. پرسشنامه استاندارد پیشرفت تحصیلی Hermans (۱۹۷۰): سؤالات این پرسشنامه به‌صورت جمله ناتمام بیان شده‌اند و به دنبال هر جمله چند گزینه ارائه گردیده است. جهت یکسان‌سازی ارزش سؤالات برای هر ۲۱ سؤال پرسشنامه، چهار گزینه نوشته شد که این گزینه‌ها بر حسب اینکه شدت انگیزه پیشرفت از زیاد به کم و یا از کم به زیاد باشد نمره‌دهی می‌شوند. نمره‌گذاری پرسشنامه با توجه به سؤالات نه‌گانه که سؤالات فوق براساس آن‌ها تهیه شده

عملکرد فراگیران در نتیجه استفاده از سبک‌های مختلف تدریس توسط اساتید بوده است. برای یک استاد، انطباق سبک‌های تدریس خود با سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان بسیار دشوار می‌باشد؛ اما اگر به تدریج در طول زمان به‌صورت پایدار موفق شود، عملکرد تحصیلی افزایش می‌یابد (۹).

با توجه به اهمیت و نقش سبک‌های تدریس در میزان یادگیری و رضایتمندی دانشجویان، این مطالعه با هدف بررسی سبک‌های تدریس اعضای هیأت علمی دانشکده‌های تابع دانشگاه علوم پزشکی گرگان به‌منظور ارتقای آگاهی اساتید از رابطه سبک‌های تدریس کلاس و انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۴ صورت گرفت. انجام این پژوهش در دانشگاه علوم پزشکی گرگان به دلیل نیازهای متنوع یادگیرندگان و همچنین استفاده از روش‌ها و سبک‌های تدریس متنوع در طیف برآیند یاددهی-یادگیری و نیز سبک‌های تدریس گوناگون که موجب افزایش میزان و عمق یادگیری یادگیرندگان می‌شوند ضروری به نظر رسید؛ از این رو در مطالعه حاضر به بررسی این مسأله پرداخته شده است که سبک تدریس تا چه اندازه در انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانشجویان مؤثر می‌باشد. امید است که سازمان مذکور از نتایج این پژوهش در پیشرفت تحصیلی و افزایش انگیزه دانشجویان بهره‌گیرد.

مواد و روش‌ها

جامعه آماری مطالعه توصیفی-مقطعی حاضر را تمام دانشجویان مشغول به تحصیل دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۹۴-۱۳۹۳ تشکیل دادند. برای برآورد حجم نمونه از جدول مورگان استفاده گردید. مطابق با این جدول برای جامعه ۱۶۰۰ نفری ۳۰۰ نفر نمونه و برای

جدول ۱: تعداد (درصد) دانشجویان به تفکیک رشته تحصیلی

ردیف	طبقه	تعداد طبقه	درصد	تعداد نمونه
۱	پزشکی	۵۳۲	۳۲	۱۰۰
۲	پرستاری	۳۸۰	۲۳	۷۲
۳	دندان پزشکی	۲۰۱	۱۲	۳۹
۴	پیراپزشکی	۳۵۵	۲۱	۶۷
۵	بهداشت	۱۹۰	۱۱	۳۵
	مجموع	۱۶۵۸	۱۰۰	۳۱۳

SPSS با Spearman و Friedman از نرم افزار استفاده کرده و بهره گرفته شد.

نتایج

از ۳۱۳ فرد مورد مطالعه، بیشترین فراوانی از نظر جنسیت مربوط به گروه زنان بود؛ به طوری که ۷۰ درصد از حجم نمونه را این گروه تشکیل دادند.

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون Spearman نشان داد که با اطمینان ۹۵ درصد بین سبک‌های تدریس کلاس و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گرگان رابطه معنادار و مثبتی وجود دارد و ضریب همبستگی آن ۰/۲۲۷ می‌باشد. علاوه بر این، بین انعطاف‌پذیری و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گرگان رابطه معنادار و مثبتی با ضریب همبستگی ۰/۳۳۸ به دست آمد. بین فرایند یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گرگان نیز رابطه معنادار و مثبتی با ضریب همبستگی ۰/۲۲۹ مشاهده گردید.

از سوی دیگر، تجزیه و تحلیل داده‌ها در مطالعه حاضر نشان دادند که بین استفاده از روش‌های فعال تدریس و پیشرفت تحصیلی با ضریب همبستگی ۰/۲۹۹ ارتباط معناداری وجود دارد ($P=0/000$)؛ بنابراین فرض صفر در سطح معناداری ۵ درصد رد می‌شود؛ از این رو می‌توان با اطمینان ۹۵ درصد بیان کرد که بین مدیریت

است، انجام می‌گیرد. شایان ذکر می‌باشد که نه سؤال به صورت مثبت و ۱۲ سؤال به صورت منفی ارائه شده‌اند و دامنه تغییرات نمرات از ۲۱ تا ۸۴ می‌باشد. باید عنوان نمود که این پرسشنامه برگرفته از مطالعه نامدار (۱۳۸۳) می‌باشد (۱۰).

۳. پرسشنامه انگیزش Harter که شیوه نمره‌گذاری آن بر مبنای طیف لیکرت صورت می‌گیرد (هیچ‌وقت=۱ تا تقریباً همیشه=۵).

برای به دست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه، امتیازات حاصل از تک تک سؤالات با یکدیگر جمع شده و به عنوان امتیاز کلی آزمون در نظر گرفته می‌شود. بدیهی است که این امتیاز بیانگر میزان انگیزش تحصیلی پاسخ‌دهندگان می‌باشد. اعتبار این پرسشنامه در مطالعه خدیوی و همکاران در سال ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار گرفته و معادل ۰/۸۲ می‌باشد (۱۱).

میزان اعتبار پرسشنامه با استفاده از نرم افزار SPSS 16 به کمک روش آلفای کرونباخ به دست آمد که برای پرسشنامه سبک تدریس ۰/۸۲۳، (مطابق با مطالعات پیشین) برای پرسشنامه انگیزش ۰/۸۲ و برای پرسشنامه پیشرفت تحصیلی ۰/۸۲۱ بود. بر این اساس هر سه پرسشنامه از اعتبار بالایی برخوردار هستند.

در ادامه برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی نظیر فراوانی، درصد، جداول و توزیع فراوانی و آزمون‌های آمار استنباطی مانند آزمون

زمان و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گرگان رابطه معناداری وجود دارد. جدول ۲ رابطه تمام متغیرهای مورد نظر را به تفکیک نشان می‌دهد. شایان ذکر است که فرضیه جانبی مطالعه حاضر "اهمیت عوامل مؤثر بر سبک تدریس یکسان نیست" می‌باشد (جدول ۳).

معناداری این آزمون از سطح معناداری مورد نظر کوچک‌تر است؛ از این رو H_0 رد می‌شود؛ به این معنا که می‌توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد ادعا کرد که اهمیت عوامل مؤثر بر سبک تدریس یکسان نمی‌باشد. پس از

جمع‌آوری داده‌ها و تجزیه و تحلیل آن‌ها نتایج دیگری مبنی بر اینکه اهمیت به فرایند یادگیری، پذیرفته‌شدن استاد از سوی دانشجو و حفظ دوستی و صمیمیت با وی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار از سوی دانشجویان بر سبک تدریس اساتید می‌باشند، به‌دست آمد. در جدول زیر اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر سبک تدریس بررسی شده است. نتایج نشان می‌دهند که سؤال ۱۴ با عنوان "به فرایند یادگیری اهمیت دهد" دارای بیشترین اهمیت می‌باشد و سؤال ۵ با عنوان "شوخ طبع باشد" کمترین اهمیت را به خود اختصاص داده است.

جدول ۲: ارتباط بین متغیرهای پژوهش

آزمون معناداری رابطه	تعداد	ضریب همبستگی Spearman	معناداری	نتیجه آزمون
بین سبک‌های تدریس کلاس و پیشرفت تحصیلی	۳۱۳	۰/۲۲۷	۰/۰۰۱	رد H_0
بین انعطاف‌پذیری و پیشرفت تحصیلی	۳۱۳	۰/۳۳۸	۰/۰۰۲	رد H_0
بین فرایند یادگیری و پیشرفت تحصیلی	۳۱۳	۰/۲۲۹	۰/۰۰۳	رد H_0
بین استفاده از روش‌های فعال تدریس (فعالیت گروهی و غیره) و پیشرفت تحصیلی	۳۱۳	۰/۲۹۹	۰/۰۰۰	رد H_0
بین مدیریت زمان و پیشرفت تحصیلی	۳۱۳	۰/۲۶۳	۰/۰۰۰	رد H_0
بین محتوای درس و پیشرفت تحصیلی	۳۱۳	۰/۲۰۲	۰/۰۰۲	رد H_0
بین ارزشیابی و پیشرفت تحصیلی	۳۱۳	۰/۲۲۸	۰/۰۰۰	رد H_0
بین سبک‌های تدریس کلاس و انگیزش	۳۱۳	۰/۱۸۳	۰/۰۰۷	رد H_0

جدول ۳: نتایج آزمون Friedman در مورد تأثیر یکسانی عوامل مختلف در سبک تدریس

آزمون Friedman	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معناداری	معناداری	نتیجه
نتایج آزمون	۱۲۲۳/۴۲۹	۲۷	۰/۰۵	۰/۰۰	عدم پذیرش H_0

جدول ۴: اولویت‌بندی عوامل اثرگذار بر سبک تدریس

ردیف	عامل	رتبه میانگین	اولویت
۱	به فرایند یادگیری اهمیت دهد.	۱۹/۲۹	۱
۲	انتظار داشته باشد که از سوی دانشجو پذیرفته شود.	۱۷/۸۳	۲
۳	دوستی و صمیمیت را در ارتباط با دانشجو حفظ کند.	۱۷/۸۳	۳
۴	سؤال یا سؤالاتی را قبل از آغاز تدریس طرح نماید.	۱۷/۷۲	۴
۵	به طرح سؤال و ایجاد ابهام برای دانشجویان اهتمام ورزد.	۱۷/۴۸	۵
۶	از تجارب دانشجویان درباره موضوع درس استفاده کند.	۱۷/۱۷	۶
۷	عدم اطلاع از پاسخ برخی پرسش‌ها را آگاهانه اظهار نماید.	۱۷/۱۴	۷

ادامه جدول ۴.

Q17	۸	۱۶/۹۷	در کلاس درس برای حل مشکلات جمعی و فردی دانشجویان از پژوهش استفاده کند.	۸
Q15	۹	۱۶/۹۴	سعی در راستای خلق موارد جدید (پایبندی به آزمون شیوه‌ها و رویکردهای تازه در حین عمل)	۹
Q13	۱۰	۱۶/۶۱	زمان را براساس نیاز یادگیرندگان به یادگیری تعیین کند.	۱۰
Q7	۱۱	۱۶/۴۴	سؤال طرح کند و برای دانشجویان ابهام ایجاد نماید.	۱۱
Q11	۱۲	۱۶/۰۴	تحمل و تشویق شاگردانی که مطالب را به آسانی نمی‌پذیرند.	۱۲
Q26	۱۳	۱۵/۴۷	به موضوعی بپردازد که دانشجویان، ساخت و سازمان مطالب را دریابند و بیان کنند.	۱۳
Q4	۱۴	۱۴/۷۹	به فرایند یادگیری اهمیت دهد.	۱۴
Q9	۱۵	۱۴/۷۶	تحریک دانشجویان به تعامل و جنب و جوش	۱۵
Q12	۱۶	۱۴/۶۰	توجه به موضوعات مورد علاقه دانشجویان و موقعیت‌های پیش‌بینی نشده	۱۶
Q20	۱۷	۱۴/۵۳	درخواست بیان مسائل توسط دانشجویان به زبان خود آن‌ها	۱۷
Q19	۱۸	۱۳/۶۸	تحریک دانشجویان به هم‌کوشی و همکاری در یادگیری	۱۸
Q23	۱۹	۱۳/۶۳	طرح پرسش و ترغیب دانشجویان به پاسخگویی به پرسش‌ها	۱۹
Q21	۲۰	۱۲/۷۹	به نیازها و علایق دانشجویان توجه داشته باشد و برنامه تنظیم شده را به تناسب آن تغییر دهد.	۲۰
Q8	۲۱	۱۲/۶۳	تشویق دانشجویان به کنکاش، جستجو و تحمل پاسخ‌های ناصحیح آن‌ها	۲۱
Q22	۲۲	۱۲/۲۸	رفتار دانشجویان (جلب مشارکت دانشجویان در تصمیم‌گیری درباره فعالیت‌های کلاس درس)	۲۲
Q16	۲۳	۱۱/۹۰	تدابیری را که انگیزه درونی برای یادگیری را تقویت می‌کنند به کار گیرد.	۲۳
Q25	۲۴	۱۱/۱۶	معرفی منابع متعدد مکتوب و غیرمکتوب و تشویق دانشجویان به استفاده از آن‌ها	۲۴
Q18	۲۵	۱۰/۶۶	ایجاد شوق به یادگیری در دانشجویان پیش از ارائه درس	۲۵
Q27	۲۶	۱۰/۶۲	تشویق دانشجویان پرسش‌گر به ادامه پرسش و کنجکاوی	۲۶
Q6	۲۷	۹/۹۶	در برابر شرایطی که اتفاق می‌افتد و نیز در مقابل نیازهای دانشجویان انعطاف‌پذیر باشد	۲۷
Q5	۲۸	۵/۰۹	شوخ‌طبع باشد.	۲۸

بحث

بودند که بین سبک تدریس و پیشرفت تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد. احمدزاده بیانی در مطالعه خود استفاده از روش‌های متنوع تدریس به جای روش‌های سنتی را در یادگیری مؤثر می‌داند (۱۵). با این وجود، حسن‌زاده و همکاران در پژوهش خود ارتباطی را بین سبک‌های تدریس و ویژگی‌های شناختی به‌دست‌نیاوردند. آن‌ها بر این باور هستند که عوامل دیگری چون وضعیت روان‌شناختی افراد و الگوهای تدریس در این موضوع دخیل می‌باشند (۱۳). نتایج این مطالعه با یافته‌های پژوهش حاضر همخوانی ندارد. شاید این عدم همخوانی به دلیل اختلاف در نمونه‌های مورد مطالعه در دو پژوهش باشد که با یکدیگر متفاوت هستند. در این ارتباط، در

در مطالعات حبیبی و میهن‌دوست، انگیزش عامل اساسی پیشرفت تحصیلی در نظر گرفته شده است. در واقع انگیزش تحصیلی به‌طور مستقیم عملکرد تحصیلی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۱۲، ۱۳). آریاپوران نیز معتقد است که سایر عوامل اثرگذار بر عملکرد تحصیلی، بیشتر از طریق انگیزش بر عملکرد تحصیلی تأثیر می‌گذارند (۱۴). نتایج این مطالعات با یافته‌های پژوهش حاضر همخوانی دارد؛ از این رو می‌توان نتیجه گرفت که در امر یادگیری و یاددهی می‌توان با ایجاد انگیزه در فراگیران، میزان پیشرفت تحصیلی آن‌ها را به خوبی مدیریت نمود و افزایش داد. تجزیه و تحلیل داده‌های این مطالعه حاکی از آن

برای دانشجویان از مهم‌ترین عواملی هستند که دارای بالاترین امتیاز در این پژوهش می‌باشند؛ از این رو پیشنهاد می‌شود که اساتید به این موارد توجه بیشتری داشته باشند.

در نهایت با توجه به اینکه بین سبک‌های تدریس کلاس و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گرگان رابطه معناداری به دست آمد، پیشنهاد می‌شود جلساتی با حضور دانشجویان جهت نقد و بررسی و دریافت پیشنهادات آن‌ها در رابطه با نحوه تدریس و برطرف نمودن نواقص به منظور ارتقای کیفیت تدریس برگزار گردد.

علاوه بر این، با توجه به اینکه در این مطالعه بین سبک تدریس و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گرگان رابطه معناداری وجود داشت، می‌توان با تمرکز بر افزایش کیفیت مسائل در مقابل کمیت آن در نظام آموزشی و نیز با استفاده از تکنولوژی‌های روز آموزشی، بیش از پیش سبک‌های تدریس را به سمت سبک‌های دانش‌محور و فعال سوق داد. باید خاطرنشان ساخت که نتایج این مطالعه محدود به دانشگاه علوم پزشکی گرگان می‌باشد؛ از این رو پیشنهاد می‌گردد با توجه به اهمیت سبک‌های تدریس و پیشرفت تحصیلی، پژوهش‌های مشابهی در حوزه‌های دیگر مانند مقایسه دانشگاه‌های علوم پزشکی تپ ۱ با دیگر دانشگاه‌ها صورت گیرد.

نتیجه‌گیری

؟؟؟

حمایت مالی

حمایت‌های مالی این مطالعه توسط معاونت محترم

پژوهش حسن‌زاده و همکاران از اعضای هیأت علمی نظرخواهی به عمل آمد. علاوه بر این در بررسی استفاده از سبک‌های یادگیری متنوع میان دانشجویان پرستاری، Molina و همکاران در سال ۲۰۱۵ عنوان نمودند که استفاده از سبک متفاوت و متنوع در تدریس توسط اساتید باعث تقویت پیشرفت تحصیلی و ایجا انگیزه یادگیری در دانشجویان پرستاری می‌گردد؛ در نتیجه با یادگیری عمیق همراه خواهد بود (۱۶). در بررسی دیگری از سبک‌های تدریس، درویش قدیمی و همکاران هیچ‌گونه ارتباط معناداری را بین سبک تدریس با دانشکده محل تدریس، سابقه تدریس و مرتبه علمی اعضای هیأت علمی به دست نیاوردند (۲).

از سوی دیگر، کشتکاران و همکاران (۱۳۹۲) در مطالعه خود عنوان نمودند که آشنایی با سبک یادگیری همراه با آشنایی با سبک تفکر برای درک نحوه تفکر برای برقراری ارتباط با دیگران، پیش‌بینی رفتار و تحت تأثیر قراردادن آن‌ها، افراد را تواناتر می‌کند (۱۷). حقانی و همکاران نیز در پژوهش خود به بررسی سبک‌های تدریس انعطاف‌پذیر مورد استفاده اساتید اشاره نمودند (۱۸). همچنین در مطالعه اسکندری و همکاران گزارش شده است که تأثیر مثبت سبک‌های تدریس - یادگیری بر عملکرد درسی، ناشی از علاقه‌مندی دانشجو به درس و داشتن انگیزه لازم برای مطالعه و پیشرفت تحصیلی می‌باشد (۱۹)؛ بنابراین با توجه به مطالعات انجام‌شده، ارتباط مستقیمی بین استفاده از سبک‌های تدریس، انگیزش و پیشرفت تحصیلی وجود دارد. نتایج پژوهش حاضر نیز تأییدکننده این امر می‌باشند؛ بنابراین چهار عامل اول این پژوهش شامل: اهمیت‌دادن به فرایند یادگیری، پذیرفته‌شدن از سوی دانشجو، دوستی و صمیمیت در برابر دانشجو، طرح سؤال یا سؤالاتی پیش از آغاز تدریس، اهتمام‌ورزیدن به طرح سؤال و ایجاد ابهام

تشکر و قدردانی

این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد در رشته مدیریت آموزشی با کد تصویب ۶۷۹۲۱۲۱۲۹۳۱۰۲۷ می‌باشد. پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند از همکاری تمامی دانشجویان شرکت‌کننده در این مطالعه و نیز از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان به دلیل حمایت‌های مالی و معنوی صورت‌گرفته قدردانی نمایند.

پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان انجام شده است.

ملاحظات اخلاقی

؟؟؟

تضاد منافع

در این مطالعه هیچ‌گونه تضاد منافع با شخص و یا سازمانی وجود ندارد.

References

- Darvish Ghadimi F, Roudbari M. Teaching styles of faculty members in schools affiliated with Iran University of medical sciences. *Iran J Med Educ*. 2012; 11(8):917-25. [in Persian]
- Zoghi M, Brown T, Williams B, Roller L, Jaberzadeh S, Palermo C, et al. Learning style preferences of Australian health science students. *J Allied Health*. 2010; 39(2):95-103.
- Dobson JL. Learning style preferences and course performance in an undergraduate physiology class. *Adv Physiol Educ*. 2009; 33(4):308-14.
- Norman G. When will learning style go out of style? *Adv Health Sci Educ Theory Pract*. 2009; 14(1):1-4.
- Saiami F, Akbari Boorengi M, Ayati M. The role of students' gender and preferred teaching style in predicting student academic engagement in Mashhad University of medical science. *Iran J Medica Educ*. 2014; 14(9):817-25. [in Persian]
- Tamannaifar MR, Gandomi Z. Correlation between achievement motivation and academic achievement in university students. *Educ Strateg Med Sci*. 2011; 4(1):15-9. [in Persian]
- Abolghasemi M, Miraly Rostami OK. The investigation of the effective factors on the academic achievements of Tehran engineering departments students for submitting a model to predicting their academic achievements. *Iran J Engine Educ*. 2013; 15(58):67-84. [in Persian]
- Mahindoost A. Factors affecting students' achievement motivation students. [Master Thesis]. Bushehr: Allameh Tabatabai University; 2013. [in Persian]
- Iureaa C, Neacsub I, Georgiana Saftac C, Suditud M. The study of the relation between the teaching methods and the learning styles the impact upon the students' academic conduct. *Proc Soc Behav Sci*. 2011; 11:256-60.
- Namdar K. Search and compare self-esteem and academic achievement and its relation to academic performance of students with visual impairment and hearing the consolidated plan and ordinary Hamadan. [Master Thesis]. Bushehr: Allameh Tabatabai University; 2004. [in Persian]
- Khadivi A, Vakili MA. A survey of relationship between achievement motivation, locus of control, self-concept and high school first grader science students academic achievement the five regions of Tabriz. *J Instruct Evaluat*. 2011; 4(13):45-66. [in Persian]
- Habibi M. The role of the teachers teaching in geometry (with Haley Van model) to increase the motivation and learning elementary school students. *Quart J Career Organ Counsel*. 2013; 5(14):84-105. [in Persian]
- Hasanzadeh H, Bahraminejad M, Pooladi A, Hasanzaeh A. Teaching styles of faculty members of Kurdistan University of medical sciences for theoretical lessons; 2010-2011. *Sci J Kurdistan Univ Med Sci*. 2013; 18(3):71-85. [in Persian]
- Ariyanpooran S, Amiri-manesh M, Taghavi D, Haghtalab T. Relationship between self-concept and academic motivation (reading, writing and math) in elementary students with LD. *J Learn Disabil*. 2014; 4(1):56-72. [in Persian]
- Ahmadzadehbaiani B, Shori Z. The effect of recognition of teachers of teaching methods in academic performance and academic achievement of students of Islamic Azad University of Abadan. *Quart N Ideas Educ*. 1999; 3(3):26-44. [in Persian]

16. Granero-Molina J, Fernández-Sola C, López-Domene E, Hernández-Padilla JM, Preto LS, Castro-Sánchez AM. Effects of web-based electrocardiography simulation on strategies and learning styles. *Rev Esc Enferm USP*. 2015; 49(4):650-6.
17. Keshtkaran A, Kaffashi S, Sadeghifar J. A study on the relationship between thinking styles and preference learning methods among students of Shiraz University of medical sciences. *J Med Edu Dev*. 2013; 6(10):50-5. [in Persian]
18. Haghani F, Chavoshi E, Valiani A, Yarmohammadian MH. Teaching styles of teachers in basic sciences classes in medical school of Isfahan university of medical sciences. *Iran J Med Educ*. 2011; 10(5):943-9. [in Persian]
19. Eskandari F, Salehi M. The effect of motivation and interest on the relationship between teaching, learning and school performance. *Iran Agri Extens Educ J*. 2008; 4(2):101-4. [in Persian]

Original Article

The Relationship of Teaching Styles with Motivation and Academic Achievement in Students of Golestan University of Medical Sciences in 2014

Nasibeh Rajabi Miandareh¹, Mahmood Reza Cheraghali², Soheyla Kalantari^{3*}

¹ MSc in Educational management, Taleghani Medical Education Center Gorgan, Gorgan, Iran

² PhD in Human Resources, Faculty Member, Islamic Azad University of Gorgan, Gorgan, Iran

³ MSc in Nursing Education, School of Paramedical Sciences, Laboratory Sciences Research Center, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran

Received: 14 January 2017 **Accepted:** 05 June 2017

Abstract

Introduction: Changes and developments in educational technology have led educators to reflect on traditional education methods and emphasize the importance of paying attention to students' learning styles and holding educational programs for them. Considering the importance of teaching styles in students' learning and satisfaction, we aimed to assess the relationship of teaching styles with motivation and academic achievement in faculty members of Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran.

Materials and Methods: This descriptive cross-sectional study was performed in 313 students of Golestan University of Medical Sciences in the academic year 2014-2015. The data collection tools included Educational Achievement Questionnaire and Harter Motivation Questionnaire, the validity and reliability of which were established. Data analysis was conducted using descriptive and inferential statistics such as Friedman and Spearman's rho.

Results: Our findings showed a significant positive association between teaching styles and academic achievement (0.001) and between teaching styles and motivation (0.007).

Conclusion: Motivation is a major factor in academic achievement. In fact, academic motivation directly affects academic performance. By offering a variety of teaching styles academic achievement and motivation can be enhanced among students.

Keywords: Academic achievement, Medical students, Motivation, Teaching style
